

This question paper contains 4 printed pages]

B—404—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Fourth Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

(Old Pattern)

ECONOMICS

Paper VIII

(Development and Environmental Economics)

(MCQ + Theory)

(Monday, 25-11-2019)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time— Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(MCQ)

1. Attempt the following multiple choice questions :

10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) Which of the following factors is included in environment ?

(a) Land

(b) Utility

(c) Consumption

(d) Bank Service

खालीलपैकी कोणता घटक पर्यावरणामध्ये समाविष्ट होतो ?

(a) जमिन

(b) उपयोगिता

(c) उपभोग

(d) बँक सेवा

(ii) World Trade Organisation was established in the year :

(a) 1947

(b) 1991

(c) 1995

(d) 2001

जागतिक व्यापार संघटनेची स्थापना.....वर्षी झाली.

(a) 1947

(b) 1991

(c) 1995

(d) 2001

P.T.O.

- (iii) Which of the following factors controls the pollution ?
- (a) Decentralisation (b) Centralisation
(c) More use of fertilizer (d) None of these
- खालीलपैकी कोणत्या घटकामुळे प्रदुषणावर नियंत्रण येईल ?
- (a) उद्योगधंद्याचे विकेंद्रीकरण (b) उद्योगधंद्याचे केंद्रीकरण
(c) रासायनिक खताचा जास्त वापर (d) यापैकी नाही
- (iv) What is the main objective of the sustainable development ?
- (a) Basic Needs (b) Economic Growth
(c) Rising in living standard (d) All of these
- शाश्वत विकासाचा मुख्य हेतु काय आहे ?
- (a) मुलभूत गरजा (b) आर्थिक वृद्धी
(c) जीवनमानात सुधारणा (d) यापैकी सर्व
- (v) Which is *not* the role of economic development in Agricultural sector ?
- (a) Increasing employment
(b) Decreasing employment
(c) Supply of labour in Industry Sector
(d) Increasing productivity
- आर्थिक विकासात शेती क्षेत्राची कोणती भूमिका नाही ?
- (a) रोजगारात वाढ
(b) रोजगारात घट
(c) उद्योगांना कच्चा मालाचा पुरवठा
(d) उत्पादकतेत वाढ
- (vi) For development of sector the raw material is needed industries.
- (a) Service (b) Industry
(c) Agricultural (d) None of these
- क्षेत्राच्या विकासांमुळे उद्योगांना कच्चा मालाची उपलब्धता होते.
- (a) सेवा (b) उद्योग
(c) कृषी (d) यापैकी नाही

(vii) Which is *not* non-economic factor ?

- (a) Social value (b) Technical factors
(c) Religion and tradition (d) Cultural theme

कोणता घटक गैर-आर्थिक घटक नाही ?

- (a) सामाजिक मुल्य (b) तांत्रिक घटक
(c) धर्म आणि परंपरा (d) सांस्कृतिक वारसा

(viii) Which is *not* the characteristic of underdeveloped country ?

- (a) Low Physical quality living index
(b) Excess population
(c) Low per capita income
(d) More per capita income

अल्पविकसित देशाचे कोणते लक्षण नाही ?

- (a) कमी जीवन राहणीमान निर्देशांक
(b) अतिरिक्त लोकसंख्या
(c) अल्प दरडोई उत्पन्न
(d) जास्त दरडोई उत्पन्न

(ix) Which study is done in the Environmental Economics ?

- (a) Local environmental policies
(b) Economic effect of national environment
(c) Both (a) and (b)
(d) None of the above

पर्यावरणीय अर्थशास्त्रात कशाचा अभ्यास केला जातो ?

- (a) स्थानिक पर्यावरणीय धोरण (b) राष्ट्रीय पर्यावरणीय वरील आर्थिक परिणाम
(c) (a) व (b) दोन्ही (d) यापैकी नाही

(x) Which one is the man-made cause of soil erosion ?

- (a) Deforestation (b) Plantation of tree
(c) Gardening (d) Increase of grassland

कोणत्या एका मानवी कृत्यामुळे मृदेची धूप होते ?

- (a) जंगलतोड (b) झाडांची लागवड
(c) कुंपण घालणे (d) गवताळ प्रदेश वाढवणे

P.T.O.

(Theory)

2. Explain the importance of infrastructure in economic development. 10
आर्थिक विकासात आधारभूत संरचनेचे महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What are the factors promoting in economic development ?

आर्थिक विकासाचे प्रवर्तन घटक कोणते ?

3. Explain the role of Agriculture in economic development ? 10
आर्थिक विकासात शेती क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is meant by pollution ? Explain the various causes of pollution ?

प्रदूषण म्हणजे काय ? प्रदूषणाची विविध कारणे स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Sustainable development
(ii) Importance of environment
(iii) Less developed countries
(iv) Role of Industrialization in Economic development

थोडक्यात टिपा लिहा (केणत्याही दोन) :

- (i) चिरंतन विकास
(ii) पर्यावरणाचे महत्व
(iii) अल्पविकसित राष्ट्र
(iv) औद्योगिकीकरणाची आर्थिक विकासातील भूमिका.